

Norra Österbottens etappplanseringsplan för energi och klimat

Internationellt hörande

(26 a kap. i markanvändnings- och bygglagen)

Det svenska svaret

29.9.2024

Planens offentliga
förslagsskede

(66 § MBL, 12 § MBF)

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

Åsa Blomster
Phone: +46 (0) 10-698 14 51
asa.blomster
@swedishepa.se

2024-10-29

Case number
NV-07046-24

Finnish Environment Institute
kirjaamo@syke.fi,
transboundaryEIA.SEA@syke.fi

Swedish reply to consultation in accordance with the Article 10 of the SEA protocol regarding the phased regional land use plan for energy and climate in North Ostrobothnia in Finland, SYKE/2024/1386

Sweden received a notification from the Finnish Environmental Institute to participate in consultation, according to the Article 10 in the Espoo protocol, on the phased regional land use plan for energy and climate in North Ostrobothnia. The notification was received on 23 September 2024. The consultation period in Sweden has been going on from 27 September until 25 October 2024.

Consultation in Sweden

The notification and documents for consultation has been circulated for consideration to Swedish central government agencies, the relevant country administrative board in Norrbotten county, the Swedish municipalities, non-governmental organisations and the public during the period from 27 September until 25 October 2024. The documents have been available on the Swedish EPA website www.naturvardsverket.se/Esbo.

The Swedish EPA is the authority responsible for fulfilling the obligations following from the Espoo Convention and the protocol on strategic environmental assessment (SEA). However, the Swedish EPA has no responsibility to evaluate the consultation comments received and/ or to present an overall Swedish position.

A brief summary of the statements received is included below. Please note that the summary is written on behalf of the Swedish EPA. For a comprehensive view and the details of the consultation comments, we refer to the enclosed statements received. All statements must be read in full text, see attachments.

Consultations comments received

Comments from central government agencies

The Swedish Transport Administration and the *Swedish Maritime Administration* states that it is of great importance for Sweden that the development of offshore wind power farms consider sea transports direct impact and cumulative effects. The Swedish Transport Administration further states that the impact on sea transports due to the areas planned for offshore wind power have to be clarified especially the impact on transports during winter and the ice conditions. See attached statement for further details. The Swedish Maritime Administration also points out potential problems with ice and that more research investigations regarding off-shore wind farms effect on ice condition, ice-breaking and the effect on shipping routes. They also raise the use with impact on radar and radio system and sea rescue services. More comments and details are presented in the fully enclosed statements.

The Swedish Energy Agency agree that a continuing dialogue between Sweden and Finland regarding the consequences of off-shore wind farms (OWF) is necessary. OWFs are currently planned both in Sweden and Finland and distances between parks have to be considered to reduce negative impact from wind shade, see further details in the enclosed statement.

Swedish Meteorological and Hydrological Institute (SMHI) raise issues regarding cumulative effects of offshore wind farms in the Baltic Sea. They also highlight the need for principles in the international conventions and framework as well as the need for international cooperation to preventing large scale consequences for the entire Baltic Sea area. See further information and details in the attached statement.

Sametingen / Samidiggi states that potential transboundary effects on areas of national interest for Sami interests have to be investigated. The closest area of national interest is Sandskär, Liehittjä sameby where reindeers could possibly be affected by lights from wind farms. This has to be further investigated.

Sametinget also raise that Sami interests should be addressed in an Environmental Assessment and they present an available guide <https://www.sametinget.se/26843>. Further details and more information are given in the enclosed fully statement.

Comments from the county administrative board

The county administrative board in Norrbotten agrees that it is of greatest importance to discuss the total effects on off-shore wind farms in Sweden and Finland. The county administrative board states that there is transboundary impact on areas of national interest for cultural heritage. In the SEA it has to be investigated how the Swedish areas of national interest will be impacted and the consequences have to be investigated and visualised. The county board leave more information such as which islands are most sensitive, i.e. Malören, Sandskär and Rödkallen and that the unbroken horizon is important for the understanding the cultural environment and that studies need to be carried out to ensure that a major visual impact can be avoided. Further information is given in the attached statement.

Comments from municipalities

Haparanda City raise issues regarding flora and fauna and the need of an investigation how the values will be impacted during building, operation and decommissioning. The long-term consequences on migrating fish, as an example, has to be described. See attached statement for more details.

Comments from non governmental organisations

BirdLife Sverige consider that there is likely no transboundary negative impact on birds. However, the coastal living birds have to be considered, and protection zones have to be implemented. Birds can also be affected by the land use for solar panels and consultation with the Finnish BirdLife organisation is recommended

---

This decision has been made digitally and therefore lacks signatures.

For the Swedish Environmental Protection Agency

Nanna Wikholm
Head of Unit

Åsa Blomster
Point of Contact, Espoo Protocol

Attachments with comments from:

Swedish Energy Agency (Swedish)
The Swedish Transport Administration (Swedish)
Swedish Maritime Administration (Swedish)
Swedish Meteorological and Hydrological Institute (SMHI)
Sametinget, Samidiggi (Swedish)
The County administrative board in Norrbotten (Swedish)
Bird Life Sverige (Swedish)
Haparanda city (Swedish)

Cc:

Ministry for Climate and Enterprise, Bastian Ljunggren and Eleonora Rönström

Ärendenummer
TRV 2024/105456
Motpartens ärendenummer
NV-07046-24

Dokumentdatum
2024-10-07

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
registrator@naturvardsverket.se

Kopia till
espoo@naturvardsverket.se
diariet.borlange@trafikverket.se

Yttrande angående samråd från Finland gällande Etapplandskapsplan klimat och energi, Norra Österbotten, Finland

Bakgrund

Sverige har blivit underrättade av Finland om förslag till etapplandskapsplan för klimat och energi Norra Österbotten. Planen omfattar 30 kommuner i landskapet Norra Österbotten samt territorialvattnet i Bottenviken. Trafikverket bereds nu tillfälle att lämna synpunkter på gränsöverskridande effekter på miljö och hälsa som planen kan komma att medföra.

Etapplandskapsplanen för klimat och energi i Norra Österbotten pekar ut områden för vindkraft och anläggningar för solceller på land och i territorialhavet. Vindkraftsområden till havs betecknas med tv-2 och på land betecknas de tv-1. Områden för vindkraft föreslås i Bottenviken som närmast 20 km från Sveriges ekonomiska zon. Den minsta storleken av områden för havsvindkraft som undersökts i havsområdena (tv-2) är 50 km². Storleken av de områden som angetts på planförslagskartan varierar mellan 54 och 214 km².

Yttrande

Trafikverket anser att sjötrafiken är av stor vikt för våra länder och vill därför framföra att sjötrafiken måste beaktas i det fortsatta arbetet. Utvecklingen av vindkraftsetableringar behöver ske med hänsyn till sjötrafikens förutsättningar. Det behöver framgå något tydligare hur sjötrafikstråken berörs av föreslagna områden för vindkraft till havs, speciellt när det kommer till påverkan på vintersjötrafiken och isbildning. I övrigt har Trafikverket ej något ytterligare att erinra.

Föredragande, samråd och sakgranskning

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschef för nationell samhällsplanering Linda Göransson. Föredragande har varit nationell planerare Tobias Silfverhielm.

Ärendenummer
TRV 2024/105456
Motpartens ärendenummer
NV-07046-24

Dokumentdatum
2024-10-07

Linda Göransson
Enhetschef för nationell samhällsplanering

Med vänlig hälsning

Tobias Silfverhielm
Nationell Planerare

tobias.hagblom@trafikverket.se
Direkt: 010-123 04 97
Mobil: 070-724 54 41

Trafikverket

Adress: Box 810, 781 28 Borlänge
Besöksadress: Solna Strandväg 98
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2024/105456, Motpartens ärendenummer NV-07046-24, Dokumentdatum 2024-10-07, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Naturvårdsverket

registrator@naturvardsverket.se

espoo@naturvardsverket.se

Sjöfartsverkets yttrande angående samråd om gränsöverskridande miljöpåverkan för etapplandskapsplan Norra Österbotten i Finland

Sjöfartsverket har ansvar för tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet i svenska farleder och farvatten samt för sjöfartens riksintresseanspråk. I Sjöfartsverkets uppdrag ingår att bevaka sjöfartens transportleder och hamnterminaler inklusive dess anslutningar till landbaserad infrastruktur.

Bakgrund

Svenska myndigheter erbjuder nu möjlighet, genom Naturvårdsverket, i enlighet med Esbo-konventionen att lämna synpunkter gällande etapplandskapsplan för klimat och energi i Norra Österbotten i Finland. Planen pekar bl.a. ut områden för vindkraft på land och i territorialhavet. Områden för vindkraft i Bottenviken ligger som närmast 20 km från Sveriges ekonomiska zon.

Yttrande

Sjöfartsverket har tagit del av samrådshandlingarna och yttrar sig främst ur ett sjöfartsperspektiv.

Sjötransporter har en mycket viktig funktion för bl.a. industrin både i norra Sverige och i Finland. I landskapsplanen ligger anvisade områden för vindkraft i närheten av farleder och har därmed potentiell påverkan på sjötrafiken, särskilt vintertid. Vi noterar att områden har anvisats med hänsyn till det som planerats i havsplaner och uppfattar det som att sjöfartsmyndigheterna i Finland varit delaktiga i planeringen med hänsyn till farlederna och sjöfartens säkerhet vilket vi ser som positivt. Sjöfartsverket anser att det är viktigt att Finska sjöfartsmyndigheter är delaktiga i planeringen i tillräcklig omfattning.

Sjöfartsverket har inga direkta synpunkter på underlaget som utgör landskapsplanen men har följande generella synpunkter gällande etablering av havsbaserad vindkraft i Bottenviken.

Vindkraftparker kan potentiellt få stor påverkan på sjötrafiken i Bottenviken. Därmed anser Sjöfartsverket att bl.a. följande bör utredas noga.

- Vindkraftparkens effekt på isbildningen i området och på den operativa isbrytningen.
- Effekten på sjöfartens rutter, både med hänsyn till trafiken under isfria perioder och till de variationer i trafikmönstren som uppstår under isvintern där fartygstrafiken rör sig i de områden där isförhållandena är mest tillåtande, d.v.s. inte i rak linje mot sitt mål.
- Vindkraftparkens påverkan på radarsystem, radiosystem och sjöräddning.

Datum
2024-10-25

Vår beteckning
24-04956

- Om vätgasproduktion blir aktuell: placering av plattformar för vätgasproduktion och/eller lagring av vätgas i relation till sjötrafiken samt risker med vätgas/syrgasledningar som korsar farledsstråk.
- Anläggnings- och avvecklingsfasens påverkan på sjötrafiken i området.
- Det är nu ett stort antal parker planerade i Bottenviken, både på svensk och på finsk sida. De kumulativa effekter som uppstår om flera planerade parker i närområdet får tillstånd behöver bedömas med hänsyn till sjötrafiken i Bottenviken.

Övrigt

Sjöfartsverket vill understryka att då erfarenheter från vindkraftsparker i havsområden med omfattande is är i det närmaste obefintlig, så anser vi generellt, att innan vindkraftsparker anläggs i områden med isproblematik så behövs det mer forskning och kunskap för att utreda hur etableringen av vindkraft till havs kommer att påverka isbildning, isdrift, vallbildning och därmed vintersjöfarten och isbrytningen som Sverige och Finland tillhandahåller.

Detta ärende har handlagts av infrastruktursamordnare Sebastian Irons i samråd med enhetschef Johan Wahlström och infrastruktursamordnare Anneli Borg, samtliga vid Enheten för Maritim samverkan och utveckling.

Sebastian Irons

NATURVÅRDSVERKET
Kontaktpunkt Esboprotokollet
106 48 STOCKHOLM

Yttrande angående Esbosamråd Norra Österbottens etapplandskapsplan klimat och energi

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten har beretts möjlighet att avge yttrande i rubricerat ärende, er beteckning NV-07046-24. Energimyndigheten instämmer med Norra Österbottens förbund om att det är viktigt att föra en dialog mellan Sverige och Finland kring de sammantagna konsekvenserna för havsvindparksprojekt inom respektive lands ekonomiska zon. I planen beskrivs de nya områdenas avstånd från gränsen till Sveriges ekonomiska zon som minst 20 kilometer och som högst 60 kilometer vilket kan påverka planering av befintliga och framtida vindkraftsprojekteringar inom respektive lands ekonomiska zoner. Hänsyn kan behöva tas kring avstånd mellan havsvindparker för att undvika vindskugga som kan hämma optimal produktion men också krav på längre säkerhetsavstånd när tekniken utvecklas och medger större vindkraftverk.

I övrigt har Energimyndigheten inga synpunkter att redovisa. Vi är dock intresserade av att för kännedom ta del av kommande handlingar i detta ärende.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Fredrik Svartengren.
Föredragande har varit handläggaren Katarina Hedman.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift.

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Datum: 2024-10-21
SMHI Dnr: 2024/2018/5.4.1
Er referens: NV-07046-24

registrator@naturvardsverket.se
kopia: espoo@naturvardsverket.se

Yttrande över – Samråd om etapplandskapsplan för klimat och energi Norra Österbotten, Finland, enligt artikel 10 i protokoll om strategiska miljöbedömningar till konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang

SMHI har tagit del av rubricerat ärende och välkomnar möjligheten att lämna synpunkter på förslaget till etapplandskapsplan för klimat och energi i Norra Österbotten. Svaret fokuserar på de miljökonsekvenser som kan beröra Sverige, varför myndighetens synpunkter begränsas till de föreslagna vindkraftsområdena i Bottniska viken.

Gränsöverskridande konsekvenser

I hela Östersjöområdet, både i finska, svenska och andra länders havsområden, planeras ett stort antal vindkraftparker. Även om påverkan på havsmiljön från varje enskild anläggning kan anses vara liten, skulle de sammantagna konsekvenserna kunna bli betydande. Om dessa planer förverkligas, är det troligt med en storskalig och gränsöverskridande påverkan på omblandning och skiktning som följd av minskad vindenergi (Arneborg et al., 2024)¹. Detta kan påverka primärproduktionen samt flödet av växthusgaser och syre mellan sedimentet, vattenkolumnen och atmosfären.

---

¹ Arneborg, L., Pemberton, P., Grivault, N., Axell, L., Saraiva, S., Mulder, E., Fredriksson, S. 2024. Hydrographic effects in Swedish waters of future offshore wind power scenarios. Report Oceanography No. 77. ISSN: 0283-1112 © SMHI

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

---

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Internationella överenskommelser

De länder som ratificerat Helsingforskonventionen har åtagit sig att skydda Östersjön mot alla källor av föroreningar från land, luft, och hav samt att bevara habitat och biologisk diversitet. Som EU-medlem är Finland även förpliktigad att följa unionens ramverk om den marina strategin, vari ingår att bestående förändringar av de hydrografiska villkoren inte ska tillåtas påverka de marina ekosystemen på ett negativt sätt. Därför bör förvaltande myndigheter ha kännedom om de processer i havet som kan påverkas av infrastrukturplaneringar till havs, däribland vindkraftparker.

Internationellt samarbete

Östersjön är ett innanhav vars havsområde delas av nio nationer och vars havsmiljö under lång tid varit utsatt för omfattande påverkan av mänsklig aktivitet. Det ökande antalet planerade och färdigställda vindkraftparker i Östersjön kan komma att föra till ytterligare gränsöverskridande miljöeffekter, vars lösning ligger i ett internationellt samarbete.

Därför menar SMHI att ett överordnat och multinationellt havsråd med överblick över hela Östersjöns miljö, ska ges möjlighet att kartlägga de kumulativa miljöeffekterna av samtliga vindkraftsprojekt. En sådan övergripande kartläggning skulle medföra att gränsöverskridande påverkan bättre kan beaktas i Östersjöländernas beslut om enskilda anläggningar i aktuella områden.

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Ylva Ericson, Maria Karlberg och Jörgen Öberg.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

2024-10-24

dnr 5.2.1- 2024-1717

Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se
espoo@naturvardsverket.se

Yttrande vid Esbosamråd om Etapplandskapsplan klimat och energi, norra Österbotten, Finland
Ärende nr: NV-07046-24

Sametinget i Sverige är både en statlig myndighet och ett folkvalt samiskt parlament med syfte att förbättra de svenska samernas möjligheter som ursprungsfolk att bevara och utveckla sin kultur. Sametingets uppgift är att medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas, däribland renskötselns intressen, vid utnyttjandet av mark och vatten.

Avståndet från Suurhiekká till den yttre gränsen av Sveriges ekonomiska zon är ungefär 25 km. Det är ytterligare cirka 14 km till närmaste området av riksintresse för rennäringen, Sandskär, som ligger inom Liehittäjä sameby. Forskning visar att renar undviker den blinkande belysningen men inte på det avståndet. Forskning visar också att buller från rotorbladen är en undvikelseffekt. Det har dock inte forskats ännu på havsbaserad vindkraft där både ljus och ljud går över en relativt slät yta. Ljud som går över is skulle kunna färdas längre när det inte är något hinder som stoppar. Det går att göra åtgärder så att alla lampor blinkar samtidigt, det är bättre än att det blinkar på olika håll hela tiden.

Det bör också tas fram en bedömning om projektet kan ha en kumulativ påverkan tillsammans med havsvindsprojekt i Sverige som planeras i Bottenviken. Sametinget har riktlinjer hur samråd och framtagande av mkb i förhållande till samisk markanvändning.

Inflytande och samråd

- Berörda samer har rätt till inflytande och ska ha möjlighet att påverka beslut när mark inom det samiska traditionella området berörs.
- Verksamhetsutövaren ska ha dialog direkt med berörda samer om planerade exploateringar.
- Samrådet ska ske i ett tidigt skede.
- Berörda samer ska få så mycket information om åtgärden att de kan fatta ett informerat beslut om projektet och om de så önskar lämna sitt "fritt och informerade samtycke".
- Berörda samer ska ges möjlighet till ett effektivt deltagande och ett faktiskt inflytande. För att nå ett effektivt deltagande avses; tidsaspekten, ekonomiska resurser och att inga andra faktorer redan låst förutsättningarna.

- Samrådsförfarandet ska vara omfattande och resultera i ett positivt stöd för åtgärden hos en majoritet av de rådfrågade.
- 1. Den samiska kulturen och de samiska rättigheterna/folkrättsliga principer ska respekteras.
- 2. De traditionella näringarna får inte bli tillintetgjord.

Miljökonsekvensbeskrivningens (MKB) avgränsning avseende samisk markanvändning

För att förstå markens betydelse för renskötseln i området krävs information och kunskaper om hur samebyarna bedrivit, bedriver och avser att bedriva sin renskötsel och hur områdets funktion, både på lång och kort sikt, inverkar på samebyns renskötsel som helhet.¹ Den som avser att etablera en verksamhet ska enligt kunskapskravet i miljöbalken och miljöbedömningsförordningen se till att miljökonsekvensbeskrivningen tas fram med den sakkunskap som krävs. Verksamhetsutövaren behöver därmed ha god kännedom om samiska förhållanden och renskötseln som bedrivs i området. Det finns krav i lagstiftningen på att flera olika dimensioner ska belysas i miljökonsekvensbeskrivningen, både avseende landskap, kulturarv, hälsa och miljö. Miljökonsekvensbeskrivningen ska därför innehålla beskrivningar och konsekvenser av den planerade verksamheten för den samiska markanvändningen. Sametinget anser att Akwé: Kons riktlinjer² ska tillämpas för att förebygga och mildra negativ påverkan på den samiska kulturen samt för att bidra till att uppnå respekt för traditionell kunskap och sedvanebruk som är fastställda i artikel 8j och 10c i Konventionen om biologisk mångfald.

I en MKB ska bland annat följande beskrivas:

- Hur, när och var renskötsel bedrivits, bedrivs och avser att bedrivas i det aktuella området
- Vilken funktion området har för renskötseln
- Samlad bedömning av vilka konsekvenser som kan uppstå för renskötseln inom berörd samebyn samt påverkan på samebyns funktionella samband
- Kumulativa, permanenta, tillfälliga, sociala och kulturella effekter
- Redogöra för berörda riksintressen
- Redovisa förebyggande och skadelindrande åtgärder som vidtas för att minimera störningar på rennäringen
- Redovisa aktuell samt förutsägbar intrångsbild för berörd sameby
- Eventuell påverkan på angränsande samebyar
- Redovisa vad som framkommit i samrådet med berörd sameby
- Hur miljö kvalitetsmålen (särskilt *Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv, Myllrande våtmarker, Levande skogar* samt *Levande sjöar och vattendrag*) påverkas.

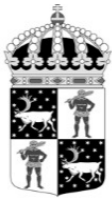
För miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning avseende den samiska markanvändning hänvisas till vägledningen *Samisk markanvändning och MKB*³.

I Sametingets yttrande har avdelningschef Ingela Nilsson beslutat efter föredragning av samhällsplanerare Laila Öberg, avdelningen Samiska näringar

¹ MÖD, Dom meddelad 2020-11-12, Mål nr P 2707-19

² <https://www.sametinget.se/31707>

³ <https://www.sametinget.se/26843>

Länsstyrelsen
Norrbotten

Yttrande

1 (3)

Datum
2024-10-28

Diarienummer
13888-2024

Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se

Samråd enligt Esbokonventionen och dess protokoll

Bakgrund

Finlands miljöcentral har underrättat Sverige om en påbörjad förnyelse och uppdatering av Norra Österbottens etapplandskapsplan för energi och Klimat. Underrättelsen görs i enlighet med konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (Esbokonventionen) och tillhörande protokoll om strategiska miljöbedömningar av planer och program.

Etapplandskapsplanen för klimat och energi i Norra Österbotten pekar ut områden för vindkraft och anläggningar för solel på land och i territorialhavet. Vindkraftsområden till havs betecknas med tv-2 och på land betecknas de tv-1. Områden för vindkraft föreslås i Bottenviken som närmast 20 km från Sveriges ekonomiska zon.

Naturvårdsverket bereder Länsstyrelsen tillfälle att lämna synpunkter på om genomförandet av planen kan antas medföra gränsöverskridande effekter på miljö och hälsa i Sverige.

Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsen delar Finlands miljöcentrals uppfattning om att det är viktigt att diskutera vindkraftsprojektens sammantagna konsekvenser tillsammans med Sverige.

Länsstyrelsen anser att de föreslagna områdena för vindkraft i finskt havsområde i Norra Österbotten kan antas medföra betydande miljökonsekvenser för den svenska sidan. I kommande miljökonsekvensbeskrivningar behöver därför redovisningar göras av hur de utpekade riksintressena för kulturmiljö på den svenska sidan av gränsen kommer att påverkas av den planerade

vindkraftsparken/parkerna i finskt havsområde i Norra Österbotten. Konsekvenserna bör tydliggöras genom bland annat visualiseringar, fotomontage och illustrationer ur olika perspektiv och både i höjd- och sidled som illustrerar den visuella påverkan.

Motivering till beslutet

Norrbottens skärgård inklusive området som gränsar mot Finland utgör ett riksintresse enligt 4 kap. 1–2 §§ miljöbalken. Det innebär att exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden.

I Norrbottens skärgård finns även flera riksintressen för kulturmiljö, enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Av dessa ligger fyra riksintressen för kulturmiljö i närområdet till det finska havsområdet utanför Norra Österbotten. Dessa riksintressen för kulturmiljö är Malören, Kalix kommun (Bd 30), Sandskär, Haparanda kommun inom Haparanda nationalpark (Bd 16), Rödkallen, Luleå kommun (Bd 39) samt Småskär, Luleå kommun (Bd 49). Det innebär att mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras kulturvärden skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön.

De utpekade riksintressena för kulturmiljö (Malören, Sandskär, Rödkallen samt Småskär) utgörs av skärgårdsmiljöer med lämningar efter säsongsfiskelägen som visar på fiskets stora betydelse för försörjning och ekonomi under lång tid. Öarna Malören och Rödkallen som ligger längst ute i den svenska ytterskärgården speglar dessutom tydligt sjöfarten och lotsväsendet under 1700-talet och 1800-talet fram till idag. Tydliga uttryck för dessa riksintressen är bland annat bevarade fyrar och fyrvaktarboställen. På samtliga utpekade öar finns även bevarade kapell från 1700-talet/tidigt 1800-tal.

När det gäller kulturmiljöerna Malören, Sandskär, Rödkallen samt Småskär är siktlinjerna ut mot det öppna havet kring dessa öar särskilt känsliga för etablering av högresta anläggningar och andra visuellt dominerande inslag. Den obrutna horisonten är viktig för förståelsen av Malören, Sandskär, Rödkallen samt Småskär (ovan) kulturmiljöer. Vid etablering av högresta volymer behöver därför fördjupade studier göras för att säkerställa att en stor visuell påverkan kan undvikas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Annica Lindström med handläggare Joakim Lundbäck som föredragande. I handläggningen har Länsstyrelsens enheter för Samhällsplanering och kulturmiljö samt Naturmiljö deltagit.

Naturvårdsverket
NV-07046-24

Synpunkter gällande Norra Österbottens landskapsplan och etapplandskapsplan för energi och klimat

Enligt Esbokonventionen ska ett land som planerar ett projekt eller plan som kan förorsaka betydande miljöpåverkan i ett annat land, underrätta landet och erbjuda landet att delta i proceduren för att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning.

Naturvårdsverket är enligt miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966) ansvarig myndighet att lämna och ta emot underrättelser och i övrigt fullgöra de skyldigheter som följer av förordningens 24 §.

Norra Österbotten etapplandskapsplan för klimat och energi omfattar 30 kommuner i Norra Österbotten samt territorialvattnet i Bottenviken.

Vid landskapsplanering planerar man markanvändning och som sedan preciseras genom olika plannivåer. Etapplandskapsplanen för energi och klimat är en plan där man ser över områden som kan vara möjliga för vindkraft utifrån TUULI- projektet.

Haparanda stads synpunkter

I både Sverige och Finland är det planerat ett flertal vindkraftparker i land och i hav. I etapplandskapsplanen har man planerat nya områden för havsbaserade vindkraftverk. Om samtliga planerade områden i havet anläggs kan den totala påverkan på växt – och djurliv bli mer omfattande än vid anläggning av en enskild vindkraftspark.

Det finns planer på havsbaserade vindkraftsverk både i Finland och Sverige och därför behöver man utreda hur växt och djurlivet kommer att påverkas under anläggning-, drift-, och avvecklingsfas, samt hur lång tid det kan ta för dem att återhämta vid en eventuell påverkan. Speciellt hur fiskebestånden, fiskar som vandrar längs med finska kusten från havet till Torne älv, i Bottenviken kommer att påverkas av vid anläggning-, drift- och avveckling fasen av vindkraftverk. Redovisa om det kan bli några långvariga konsekvenser för dem.

Yttrande i enlighet med Samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning, SBN § 30/2024.

Samhällsbyggnadsnämnden

Miia Jakobsson
Bygg- och miljöchef

Från: Daniel Bengtsson <daniel.bengtsson@birdlife.se>

Skickat: den 27 september 2024 13:39

Till: Espoo <espooswedishepa.se>; Registrator <registrator@naturvardsverket.se>

Kopia: Blomster, Åsa <Asa.Blomster@Naturvardsverket.se>; 'ULF ÖHMAN' <ulf.ohman00@gmail.com>

Ämne: Sv: Esbosamråd Norra Österbottens etappplansplan klimat och energi. NV-07046-24

Hej,

BirdLife Sverige ser inte att den remitterade etappplansplanen (med avseende på energietableringar) behöver få gränsöverskridande konsekvenser för fågellivet. Den främsta synpunkten vi vill framföra är att stor hänsyn måste tas till de fågelkolonier (bl.a. silltrut och skräntärna) som finns i Österbottens kustlandskap, genom att tillämpa väl tilltagna skyddsavstånd mellan fåglarnas häckplatser och vindkraftsparker. I övrigt anser vi att finska myndigheter och vindkraftsbolag måste tillse att vindkraftverkens rotoror stoppas vid tillfällena då stora mängder fåglar passerar. Sådan teknik finns redan tillgänglig och är numera obligatorisk i bl.a. Nederländerna.

Vidare konstateras att omfattande förluster av kvalitativa livsmiljöer vid markomvandling till solcellsanläggningar potentiellt skulle kunna medföra gränsöverskridande effekter för fåglar, men vi anser att detta kan hanteras inom den nationella (finska) processen och utgår därvid ifrån att myndigheterna konsulterar BirdLife Finland i ärendet. Att döma av de underlag som presenteras inom aktuellt samråd förefaller Finland ligga före Sverige när det gäller att planera utbyggnad av vindkraft i förhållande till fåglar, vilket bl.a. visas av att etappplansplanen anpassas efter BirdLife Finlands analys och presentation av viktiga flyttfågelstråk.

Mvh Daniel

Daniel Bengtsson

Fågelskyddsansvarig – Head of Conservation (PhD)

BirdLife Sverige

Stenhusa Gård, Lilla Brunneby 106

386 62 Mörbylånga, Sverige

Telefon: +46 485 160 902

Mobil: +46 705 154 533

Epost: daniel.bengtsson@birdlife.se

Webb: www.birdlife.se

Från: Asa.Blomster@Naturvardsverket.se <Asa.Blomster@Naturvardsverket.se>

Skickat: den 27 september 2024 09:20

Till: norrboten@lansstyrelsen.se; registrator@smhi.se; havochvatten@havochvatten.se;

registrator@energimyndigheten.se; exp-hkv@mil.se; kommunen@haparanda.se;

kontakt@transportstyrelsen.se; sjofartsverket@sjofartsverket.se; diariet.borlange@trafikverket.se;

ulf.ohman00@gmail.com; kansli.norrboten@naturskyddsforeningen.se; kansli@sametinget.se; Daniel

Bengtsson <daniel.bengtsson@birdlife.se>; Persson.marie82@gmail.com; info@fsgk.se

Kopia: eleonora.ronstrom@regeringskansliet.se; bastian.ljunggren@regeringskansliet.se;

Richard.Kristoffersson@Naturvardsverket.se; espooswedishepa.se; Emma.lindkvist@Naturvardsverket.se;

mimmi.skog@naturvardsverket.se

Ämne: Esbosamråd Norra Österbottens etappplansplan klimat och energi. NV-07046-24

NV-07046-24

Etapplandskapsplan klimat och energi, Norra Österbotten, Finland

Naturvårdsverket översänder samråd om etapplandskapsplan energi och klimat för Norra Österbotten i Finland enligt artikel 10 i protokoll om strategiska miljöbedömningar till Esbokonventionen om miljökonsekvenser i ett gränsöverskridande sammanhang.

Etapplandskapsplanen är en strategisk plan som behandlar områden för vindkraft och anläggningar för solex på land och i territorialhavet i landskapet Norra Österbotten.

Svenska myndigheter, organisationer och allmänhet erbjuds nu möjlighet att lämna synpunkter angående gränsöverskridande miljöpåverkan av förslag till **etapplandskapsplan klimat och energi för Norra Österbotten** och tillhörande miljöbedömning. Samrådsunderlaget bifogas.

Länk till kartor över Finland som kan vara till hjälp i granskningen: [Kartplatsen - Lantmäteriverket \(maanmittauslaitos.fi\)](#)

Eventuella synpunkter lämnas **senast den 25 oktober 2024** per e-post till:

registrator@naturvardsverket.se med kopia till espoo@naturvardsverket.se

Ange ärendenummer och Norra Österbotten etapplandskapsplan i ämnesraden och namnge gärna dokumentet med avsändarens namn.

Bifogade filer:

Underrättelse samråd från Sverige

Samrådsbrev från Finland (engelska)

Etapplandskapsplan klimat och energi, Norra Österbotten

Bilaga 1. Objektsbeskrivningar av havsvindkraft

Hälsningar

ÅSA BLOMSTER

NATURVÅRDSVERKET

Kontaktpunkt Esboprotokollet

BESÖK: Virkesvägen 2, Stockholm

POST: 106 48 Stockholm

TELEFON: 010-698 14 51

www.naturvardsverket.se

Läs om hur Naturvårdsverket behandlar dina [personuppgifter](#)

